

Stanowisko Konsultanta Krajowego w dz. pielęgniarstwa w sprawie wykonywania świadczeń zdrowotnych przez położną w oddziałach szpitalnych

Zgodnie z art. 52 i 53 ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej z dnia 15 lipca 2011 roku pielęgniarka uzyskuje kwalifikacje po ukończeniu szkoły pielęgniarstwa, a położna po ukończeniu szkoły położnej (Dz. U. Nr 174, poz. 1034). Z zapisu tego wynika, że zawodów pielęgniarki i zawód położnej są zawodami odrębnymi, a uprawnienia mieszczą się w obrębie danej grupy zawodowej.

Przywołany akt prawny reguluje również zasady wykonywania zawodu pielęgniarki, który został określony w art. 4.1 i położnej w art. 5.1.

Zgodnie z zapisem ustawy położna udziela świadczeń zdrowotnych w zakresie:

- 1) rozpoznawania ciąży, sprawowania opieki nad kobietą w przebiegu ciąży fizjologicznej, a także przeprowadzania badań niezbędnych w monitorowaniu ciąży fizjologicznej,
- 2) kierowania na badania konieczne do jak najwcześniejszego rozpoznania ciąży wysokiego ryzyka,
- 3) prowadzenia porodu fizjologicznego oraz monitorowania płodu z wykorzystaniem aparatury medycznej,
- 4) przyjmowania porodu siłami natury wraz z nacięciem i szyciem naciętego krocza,
- 5) podejmowania koniecznych działań w sytuacjach nagłych, do czasu przybycia lekarza, w tym przyjęcia porodu z położenia miednicowego oraz ręcznego wydobywania łożyska,
- 6) sprawowania opieki nad matką i monitorowania przebiegu okresu poporodowego,
- 7) badania noworodków i opieki nad nimi oraz podejmowania w razie potrzeby wszelkich niezbędnych działań, w tym natychmiastowej reanimacji,
- 8) realizacji zleceń lekarskich w procesie diagnostyki, leczenia i rehabilitacji,
- 9) samodzielnego udzielania w określonym zakresie świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych,
- 10) profilaktyki chorób kobiecych i patologii położniczych,
- 11) rozpoznawania u matki lub dziecka objawów nieprawidłowości wymagających skierowania do lekarza,
- 12) sprawowania opieki położniczo-ginekologicznej nad kobietą,
- 13) prowadzenia działalności edukacyjno-zdrowotnej w zakresie: przygotowania do życia w rodzinie, metod planowania rodziny oraz ochrony macierzyństwa i ojcostwa; przygotowania do rodzicielstwa oraz pełnego przygotowania do urodzenia dziecka, łącznie z poradnictwem na temat higieny i żywienia.

Rodzaj i zakres świadczeń wykonywanych samodzielnie przez położną (wskazanych w pkt. 9) reguluje rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 listopada 2007 roku (Dz.U.Nr 210, poz. 1540).

W rozporządzeniu został wskazany rodzaj świadczeń, które może wykonać samodzielnie położna, która ukończyła szkołę położniczą lub odpowiedni rodzaj kształcenia zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 29 października 2003 roku *w sprawie wykazu dziedzin pielęgniarstwa oraz dziedzin mających zastosowanie w ochronie zdrowia, w których może być prowadzona specjalizacja i kursy kwalifikacyjne oraz ramowych programów specjalizacji dla pielęgniarek i położnych* (Dz.U.Nr 197, poz. 1922).

Podsumowując należy stwierdzić, że osoba posiadająca prawo wykonywania zawodu położnej nie może być zatrudniana na stanowisku pielęgniarki. Miejscem pracy położnej są oddziały szpitalne (oddział położniczy, ginekologiczny i noworodkowy) zgodnie z zakresem świadczeń zdrowotnych przypisanych położnej w wymienionych powyżej regulacjach prawnych.

Skutki prawne zarówno wykonywania świadczeń zdrowotnych bez wymaganego prawa wykonywania zawodu określonego w art. 4 ust.1 pkt 1-6 (odniesieniu do zawodu pielęgniarki) lub art. 5 ust.1 pkt 1-9, 11-12 (w odniesieniu do zawodu położnej) jak i zatrudnianie do udzielania świadczeń zdrowotnych osoby nieposiadającej prawa wykonywania zawodu wymaganego do udzielania tych świadczeń regulują odpowiednio w art. 84 i art. 86 ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej.

Kraków, dnia 21.06.2012 rok

dr hab. Maria Kózka